

Οι προτεραιότητες της νέας κυβέρνησης

ΑΡΧΕΙΟ ΜΟΝΙΜΕΣ ΣΤΗΛΕΣ 19.06.2011

Η νέα κυβέρνηση έχει επωμισθεί τη μεγάλη ευθύνη να αποφύγει τη χρεοκοπία της Ελλάδας και την επιστροφή στη δραχμή. Οι επόμενες γενιές δεν θα μας συγχωρήσουν αν δεν μείνουμε απόλυτα προσηλωμένοι στην επίτευξη αυτού του στόχου.

Άμεση προτεραιότητα της νέας κυβέρνησης είναι να θέσει ως βασικό στόχο την άμεση και αποφασιστική συρρίκνωση του Δημοσίου. Χρειάζεται θεραπεία-σοκ για να αποφύγουμε την επερχόμενη χρεοκοπία. Μια πρώτη κίνηση θα ήταν το κλείσιμο μιας-δύο ζημιογόνων ΔΕΚΟ -κατά προτίμηση του ΟΣΕ και των Ναυπηγείων Σκαρामαγκά που έχουν τις μεγαλύτερες ζημιές σε σχέση με τις υπηρεσίες που προσφέρουν- με άμεση απόλυση του προσωπικού τους. Αυτή η κίνηση θα έδινε ένα πρώτο δείγμα γραφής, που θα πρέπει να συνεχιστεί με το κλείσιμο μεγάλου μέρους άχρηστων δημόσιων οργανισμών, συμπεριλαμβανομένων όλων των κρατικών και δημοτικών ΜΜΕ που απομυζούν κρατικές επιδοτήσεις. Στους απολυμένους του Δημοσίου να δοθεί η ίδια αποζημίωση που πήραν οι 250.000 απολυμένοι του ιδιωτικού τομέα ώστε να σταματήσουν να ισχύουν δύο μέτρα και δύο σταθμά.

Δεύτερη κίνηση θα ήταν η άμεση αναθεώρηση του μεσοπρόθεσμου προγράμματος, που είναι εντελώς ανεπαρκές. Περιλαμβάνει μπαράζ νέων φόρων που θα επιβαρύνουν υπέρμετρα τον ιδιωτικό τομέα, εις βάρος του οποίου ζει παρασιτικά το Δημόσιο. Αντί για νέους φόρους, το μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα πρέπει να προβλέπει γενναίες περικοπές δαπανών. Στη σημερινή του μορφή, το πρόγραμμα προβλέπει ότι το 2015, αφού πουλήσουμε κρατική περιουσία ύψους 50 δισ. ευρώ, το δημόσιο χρέος θα παραμείνει στα 350 δισ., όσο ακριβώς είναι και σήμερα. Με αυτά τα δεδομένα είναι προφανές ότι η Ελλάδα έχει πρόβλημα φερεγγυότητας και όχι ρευστότητας, και ορθώς οι οίκοι αξιολόγησης μας υποβίβασαν στο CCC, στη χαμηλότερη πιστοληπτική θέση στην υφήλιο. Αν δεν αντιδράσουμε άμεσα, το επόμενο βήμα θα είναι το D (Default). Στο χέρι της κυβέρνησης είναι να προτείνει μέτρα ισοδύναμου αποτελέσματος στο έλλειμμα, ρίχνοντας το βάρος στη μείωση των δαπανών. Αυτή είναι η μόνη «αναδιαπραγμάτευση» του Μνημονίου που θα γινόταν δεκτή, και μάλιστα με ενθουσιασμό, από την τρόικα, που τόνιζε από την αρχή την ανάγκη βαθύτερης περικοπής των δαπανών. Οι στόχοι για το έλλειμμα δεν είναι διαπραγματεύσιμοι διότι τα δανεικά της τρόικας είναι δεδομένα.

Ταυτόχρονα θα πρέπει η νέα κυβέρνηση να εξηγήσει με ειλικρίνεια στους πολίτες ότι η λιτότητα που επιβάλλει το Μνημόνιο δεν είναι τίποτε μπροστά στη λιτότητα που θα επέβαλλαν οι αγορές. Χωρίς το Μνημόνιο και τα δάνεια που το συνοδεύουν θα είχαμε άμεση πτώση στο εθνικό εισόδημα της τάξης του 20%. Είναι λάθος, επομένως, να συγκρίνουμε την κατάσταση που επικρατούσε πριν και μετά το Μνημόνιο. Τα δανεικά τελείωσαν και δεν υπάρχει επιστροφή στο παρελθόν. Η σωστή σύγκριση είναι «με ή χωρίς» το Μνημόνιο. Χωρίς το Μνημόνιο θα κάναμε στάση πληρωμών, όχι μόνο προς τους πιστωτές μας αλλά και προς όσους συντηρούνται από το Δημόσιο. Η τρόικα μας έδωσε δάνειο για να προσγειωθούμε ομαλά σε χαμηλότερο επίπεδο κατανάλωσης, όχι για να συνεχίσουμε την υπερκατανάλωση με δανεικά.

Υπάρχει, βέβαια, το θέμα του επιμερισμού των βαρών της προσαρμογής. Οι «Αγανακτισμένοι» εκφράζουν την αγανάκτησή τους προς ένα πολιτικό σύστημα που υποσχόταν προεκλογικά ότι «λεφτά υπάρχουν» και τώρα απειλεί με νέο μπαράζ φορολογίας. Η ανακοίνωση του ΔΝΤ μετά την εκταμίευση της προηγούμενης δόσης τον Μάρτιο τονίζει ότι ο δίκαιος επιμερισμός των βαρών παραμένει θέμα υψίστης σημασίας («Ensuring a fair distribution of the adjustment burden remains paramount»). Αλλά ο επιμερισμός των βαρών πρέπει να είναι δίκαιος και προς όσους δεν έχουν τα μέσα να τον διεκδικήσουν. Αυτοί είναι οι χαμηλοσυνταξιούχοι, οι άνεργοι και οι μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα που κινδυνεύουν να χάσουν τη δουλειά τους, παρ' όλο που πληρώνονται λιγότερο και εργάζονται περισσότερο από τους συναδέλφους τους στο Δημόσιο. Γι' αυτούς μόνο η τρόικα μεριμνά, ενώ μέχρι σήμερα κυβέρνηση και κόμματα της αντιπολίτευσης προσπαθούν να διασώσουν όσα προνόμια μπορούν, περιχαράκώνοντας τις αγκυλώσεις και διαιωνίζοντας τις αδικίες. Είναι επείγον, επομένως, να εφαρμοστεί η δεύτερη φάση της ασφαλιστικής μεταρρύθμισης, με άμεσο περιορισμό των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων, μείωση των επικουρικών και αναπηρικών συντάξεων, κατάργηση των φόρων υπέρ τρίτων που καταλήγουν στα ευγενή Ταμεία, και περιορισμό της επιδότησης του Ταμείου της ΔΕΗ που απομυζεί 700 εκατ. ευρώ τον χρόνο από τον προϋπολογισμό. Είναι επίσης επείγον να εφαρμοστούν όλες οι αλλαγές που θα επιτρέψουν στο Δημόσιο να ελέγξει τις δαπάνες του αποτελεσματικά. Να λειτουργήσει η Ενιαία Αρχή Πληρωμών, το διπλογραφικό σύστημα στα νοσοκομεία και η ηλεκτρονική συνταγογράφηση, και να εφαρμοστεί το νέο μισθολόγιο στο Δημόσιο.

Όπως η μεταπολίτευση σηματοδότησε μεγαλύτερη πολιτική ελευθερία, το Μνημόνιο σηματοδοτεί μεγαλύτερη οικονομική ελευθερία. Ο καθένας πρέπει να μπορεί να στήσει την επιχείρησή του χωρίς εμποδία από το κράτος. Οι όροι του Μνημονίου που αφορούν τη μείωση της γραφειοκρατίας και την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας δεν έχουν εφαρμοστεί. Είναι στο χέρι της σιωπηλής πλειοψηφίας να αδράξει την ευκαιρία, να σταματήσει τη δαιμονοποίηση της επιχειρηματικότητας, του φιλελευθερισμού, του καπιταλισμού και των αγορών από τα συνδικάτα, τα κόμματα και τα ΜΜΕ, προς όφελος της ανάπτυξης και της ευημερίας.

* Η κ. Μιράντα Ξαφά είναι σύμβουλος επενδύσεων στην IJ Partners και ιδρυτικό μέλος της Δράσης.